משניות סדר נזיקים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע״א שנת דובר שלום לכל עמו לפ״ק

הוצאת חטף־סגול 2024

ונטגיו שמעון ע"י אמצעות אבד $X_{\overline{1}}$ באמצעות הובא לדפוס באמצעות

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶידְ יְיָ אֱלֹהֵי שֶׁלֹּא יֶאֶרַע דְּבֵר תְּקְלָה עַל יָדִי וְלֹּא אֶבְּשֵׁל בְּרַבִּר הְּלָכָה וְיִשְׂמְחוּ בִּי חֲבֵירִי וְלֹא אוֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל בְּרַבִּר הֲלָכָה וְיִשְׂמְחוּ בִּי חֲבֵירִי וְלֹא עַל אָסוּר מֻתָּר וְלֹא יַבְּשְׁלוּ חֲבֵירִי טְמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מֻתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מֻתָּר וְלֹא יִבְּשְׁלוּ חֲבֵירִי בִּלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֵם:

והאר״י זצוק״ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו בִּי יְיָ יִתֵּן חְבְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה: גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפִּלָאוֹת מִתּוֹרָתֵדְ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר הְּנְנִי רוֹצֶה לִלְמוֹד כְּדֵי שֶׁיְבִיאֵנִי תַּלְמוּד זֶה לִידִי מַעֲשֶׂה וְלִידֵי מִדּוֹת הָנְּנִי רוֹצֶה לְלְמוֹד כְּדֵי שֶׁיְבִיאֵנִי תַּלְמוּד זְה לִידֵי מַעֲשֶׂה וְלִידֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וַהְרֵינִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִידְ יְשִׁרוֹת וְלִינִי הְּיִבוּ וּחַעֲשֵׂה יְהֵיה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה הוּא וּשְׁכִינוּ בּּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וִחַשְׁשֵׁה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ:

משניות סדר נזיקים

יש בו י' מסכתות וזהו סדורן
א בבא קמא י פרקים ב בבא מציעא י פרקים ג בבא
בתרא י פרקים ד סנהדרין יא פרקים ה מכות ג פרקים בתרא י פרקים ד סנהדרין יא פרקים ה מכות ג פרקים שבועות ח פרקים ז עדויות ח פרקים הוריות ג פרקים ט אבות ו פרקים י הוריות ג פרקים

ויש שמסדרים אחר שבועות ע״ז ואחר כך הוריות ואתר כל אבות ולבסוף עדויות

בין הכל ע"ד פרקים:

ושניהם ניתנו מרועה אחד

מסכת בבא קמא

פרק א

אַרְבָּעָה אָבוֹת נְזִיקִין. הַשּׁוֹר. וְהַבּוֹר. וְהַפַּרְעָה.

וְהַהֶּבְעֵר. לֹא הֲרֵי הַשׁוֹר כַּהֲרֵי הַמַּבְעָה. וְלֹא

הֲרֵי הַמַּבְעָה כַּהֲרֵי הַשּׁוֹר. וְלֹא זֶה וְזֶה שָׁיֵשׁ בְּהֶן רוּחַ

חִיִּים כַּהְרֵי הָאֵשׁ שָׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים וְלֹא זֶה וְזֶה שֶׁדִּרְכָּן

לִילֵדְ וּלְהַוֹּיק. כַּבְּרֵי הַבּוֹר שָׁאֵין דַּרְכּוֹ לִילֵדְ וּלְהַוֹּיק. הַצַּד לִילֵדְ וּלְהַוֹּיק. הַבָּוֹר שָׁאֵין דַּרְכּוֹ לִילֵדְ וּלְהַוֹּיִק. הַצַּד הַשְּׁהִוֹיק. וְשָׁאֵין הַבְּרָכְּן לְהַוֹּיִק. וּשְׁבָּיִר, וּבְשָׁהִוִּיק. הַשְּׁלוּמֵי נֵזֶק. בְּמִיטַב הָאָרֵץ:

חָב הַמַּוִיק לְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמִי נֵזֶק. בְּמִיטַב הָאָרֵץ:

בְּכָּל שֶׁחַבְתִּי בִשְׁמִירָתוֹ· הִכְשַׁרְתִּי אֶת נִזְקוֹ· הִכְשַׁרְתִּי בְּקֹבְיִרתוֹ· הִכְשַׁרְתִּי אֶת נִזְקוֹ· הִכְשַׁרְתִּי בְּמִשְׁלוּמֵי נִזְקוֹ· בְּהָכְשֵׁר כָּל נִזְקוֹ· בְּמִקְצַת נִזְקוֹ· חַבְתִּי בְּתִשְׁלוּמֵי נִזְקוֹ· בְּהָכְשֵׁר בְּל נִזְקוֹ· נְכָסִים שָׁאֵין בְּהֶן מְעִילָה· נְכָסִים שֶׁל בְּנֵי בְרִית· נְכָסִים הַמְּיוּחָדִים (וּבְכָל מָקוֹם) חוּץ מֵרְשׁוּת הַמְּיוּחֶדֶת לַמַּזִּיק וְבַבְּל מָקוֹם) חוּץ מֵרְשׁוּת הַמְּיוּחֶלְשׁלֵם תַּשְׁלוּמֵי וּרְשׁוּת הַנִּזְּק וְהַמַּזִיק-וּבְשֶׁהִזִּיק חָב הַמַּזִּיק לְשַׁלֵם תַּשְׁלוּמֵי נֵזְק.בְּמִיטַב הָאָרֵץ:

י שוֹם כֶּסֶף וְשָׁוֵה כֶסֶף בּּפְנֵי בֵית דִּין וְעַל פִּי עֵדִים בְּנֵי חוֹרִין וּבְנֵי בְרִית וְהַנָּשִׁים בִּכְלַל הַנָּזֶק וְהַנָּזֶק וְהַמַּזִיק בִּית וְהַנָּיָק וְהַמַּזִיק בִּית דִית וְהַנָּיָק וְהַמַּזִיק בַּתְשׁלוּמִין:

ְּחֲמִשָּׁה תַּמִּין. וַחֲמִשָּׁה מוּעָדִין. הַבְּהֵמְה אֵינְהּ מוּעֶדֶת לֹא לְגַּח וְלֹא לְגוֹף. וְלֹא לְשׁוּךְ. וְלֹא לְרְבּוֹץ. וְלֹא לְבְעוֹט. לֹא לְגַּח וְלֹא לְגוֹף. וְלֹא לְשׁוּךְ. וְלֹא לְרְבּוֹץ. וְלֹא לְבָעוֹט. הַשֵּׁן מוּעָד לֵאֵכוֹל אֵת הָרָאוּי לְהּ. הָרֵגֵל מוּעֵדֵת לְשָׁבּוֹר

בְּדֶרֶדְ הִלּוּכָהּ וְשׁוֹר הַמּוּעָד ּ וְשׁוֹר הַמַּזִיק בְּרְשׁוּת הַנּּזְקּ.
וְהָאָדְם ּהַזְּאֵב וְהָאֲרִי וְהַדּוֹב וְהַנְּמֵר וְהַבַּרְדְּלָס וְהַנְּחָשׁ הֲרֵי
אֵלוּ מוּעָדין ּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בִּזְמָן שֶׁהֵן בְּנֵי תַרְבּוּת אֵינָן
מוּעָדין ּוְהַנְּחָשׁ מוּעָד לְעוֹלָם ּ מַה בֵּין תָּם לַמּוּעָד ּ (אֶלָא)
שֶׁהַתָּם מְשַׁלֵּם חֲצִי נָזֶק מִגּוּפּוֹ וּמוּעָד מְשַׁלֵם נָזֶק שְׁלֵם מִן
הָעֲלִיָּה:

יום יד

פרק ב

בּיצַד הָרֶגֶל מוּעֶדֶת לִשְׁבּוֹר בְּדֶרֶךְ הִלּוּכָהּ. הַבְּהֵמְה מוּעֶדֶת לְהַלֵּךְ כְּדִרְכָּהּ וִלִשְׁבּוֹר הְיְתָה מְבָעֶטֶת אוֹ שֶׁהִיוּ צְרוֹרוֹת מְנַתְּזִין מִתַּחַת רַגְלֶיהָ וְשִׁבְּרָה אֶת הַבֵּלִים מְשָׁלֵם חֲצִי נָזֶק. דְרְסָה עַל הַבָּלִי וְשִׁבְּרַתּוּ. וְנְפַל עַל בָּלִי אֲחֵר וִשְׁבְּרוֹ. עַל הָרִאשׁוֹן מְשַׁלֵם נָזֶק שַׁלֵם וְעַל בָּלִי אַחֵרוֹן מְשַׁלֵם חֲצִי נָזֶק הַתַּרְנְגוֹלִים מוּעָדִין לְהַלֵּךְ בְּדַרְכָּן וְשָׁבֵּר. הְיָה דְלִיל קְשׁוּר בְּרַגְלִיו. אוֹ שֶׁהְיָה מְהַדֵּס וְשִׁבֵּר וְלִשְׁבּוֹר. הְיָה דְלִיל קְשׁוּר בְּרַגְלִיו. אוֹ שֶׁהְיָה מְהַדֵּס וְשִׁבֵּר אָתְלִים. מְשָׁלֵם חֲצִי נָזֶק:

בּ פַּיצַד הַשַּׁן מוּעֶדֶתּ לֶאֶכוֹל אֶת הָרָאוּי לְהּ הַבְּהֵמְה מוּעֶדֶת לֶאֶכוֹל פֵּירוֹת וִירְקוֹתּ אֲכְלָה כְסוּת אוֹ בֵלִים מוּעֶדֶת לֶאֶכוֹל פֵּירוֹת וִירְקוֹתּ אֲכְלָה כְסוּת אוֹ בַלִים מְשַׁלֵם חֲצִי נֶזֶק בַּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּרְשׁוּת הַנִּזְק אֲבָל בְּרְשׁוּת הָנִזְק אֲבָל בְּרְשׁוּת הָרַבִּים פְּטוּר וְאִם נֶהֱנֵית מְשַׁלֵם מַה שְׁנֶּהֱנֵית פֵּיצַד (מְשַׁלֵם מַה שְׁנֶּהֶנִית אֲכְלָה מִתּוֹדְ הֶרְחָבָה מְשַׁלֵם מַה שְׁנָּהֱנִית מָבִּד הְרְחָבָה מְשַׁלֵם מַה שְׁנָהְנִית מִצְּדֵי הֶרְחָבָה מְשַׁלֵם מַה שֶׁהִזִיקה מִפּתַח מַה שְׁנִּהְנִית מִצְּדֵי הֶרְחָבָה מְשַׁלֵם מַה שֶׁהִזִּיקה מִפּתַח

הֶחְנוּת (מְשַׁלֵּם) מַה שֶׁנֶּהֲנֵית ּמְתּוֹךְ הֶחְנוּת (מְשַׁלֵּם) מַה שֶׁהָזִיקָה:

ַּ הַכֶּלֶב וְהַגְּדִי שֶׁקְפְצוּ מֵראׁשׁ הַגָּג. וְשִׁבּרוּ אֶת הַכֵּלִים. מְשַׁלֵּם נָזֶק שָׁלֵם מִּפְנֵי שֶׁהֵן מוּעָדִין הַכֶּלֶב שֶׁנְּטַל הַחֲרָרָה וְהָלַךְּ לַגְּדִישׁ אָכַל הַחֲרָרָה וְהִדְלִיק הַגְּדִישׁ עַל הַחֲרָרָה מְשַׁלֵּם נָזֶק שָׁלֵם וְעַל הַגְּדִישׁ מְשַׁלֵּם חֲצִי נָזֶק:

י אֵיזֶה הוּא תָם ּ וְאֵיזֶה הוּא מוּעָד מוּעָד כָּל שֶׁהַעִידוּ בוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים ּ וְתָם מִשֶּׁיַחְזוֹר בּוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים ּ דְּבְרֵי רִבִּי שְׁלֹשֶׁה יָמִים ּ וְתָם מִשֶּׁיַחְזוֹר בּוֹ שְׁלֹשֶׁה בְּעָמִים ּ יְהוּדְה ּ רְבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מוּעָד שֶׁהַעִידוּ בוֹ שָׁלֹשׁ בְּּעָמִים ּ יְהוּ הַתִּינוֹקוֹת מְמַשְּׁמְשִׁין בּוֹ וְאֵינוֹ נוֹגַח:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך

הַדְרָן עֲלָךְ מַּפֶּכֶת (פּלוני) וְהַדְרָךְ עֲלָן דַּעְתָן עֲלָךְ מַפֶּכֶת (פּלוני) וְדַעְתָּך עַלְן ּלָא נִתְנְשֵׁי מִינְךְ מַפֶּכֶת (פּלוני) וְלָא תִתְנְשֵׁי מִינְן לָא בְעַלְמָא הַדִּין וְלָא בִעַלְמָא דְאָתֵי:

ואחר כך יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרֶתְדְּ אּוּמְנוּתֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהֵא עִמְנוּ לְעוֹלָם הַבָּא חֲנַנְיָה בַּר פַּפָּא רַמְרִם בַּר פַּפָּא נַחְמָן בַּר פַּפָּא אָחַאי בַּר פַּפָּא אַבָּא מְרִי בַּר פַּפָּא רַפְרָם בַּר פַּפָּא רָכִישׁ בַּר פַּפָּא הַרָם בַּר פַּפָּא אַדָא בַּר פַּפָּא דָרוֹ בַּר פַּפָּא.

הַעֲרֵב נָא יָיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרֵתְדְּ בְפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עַמְדְּ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ כֻּלְנוּ וְצָאֱצְאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְדְּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִרְאֵי שְׁמֶדְ וְלוֹמְדֵי תוֹרֵתֶדְ:

> מַאֹיְבֵי תְּחַכְּמֵנִי מִצְּוֹתֶדְּ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּידְ לְמַעֵן לֹא אֵבוֹשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶידְ כִּי בָם חִיִּיתְנִי: בָּרוּדְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי חֻקֶּידְ: